

DIVAN SUNČAN DAN

Noć je odavno prekrila prozorska okna. Želudac mi se grči, kao da nešto u njemu hoće nekud. Mučnina šeta od želuca do jednjaka. Kad konačno prođe, javlja se još nekoliko drugačijih osećaja: slabost u mišićima, bol u srednjem delu kičme, zujanje u ušima. Moram da ležim. Onda imam utisak da je vrtoglavica prošla. Ipak, zujanje se nastavlja. Sad ga bolje čujem, to je zvonjava. Imam osećaj da mi izmiče tle, da tonem. Gladna sam. Tako sam mnogo gladna.

Osećam se lakom, kao da je neko moje telo lišio jednog po jednog organa. Pretvaram se u puku šupljinu. Iako shvatam da onda nisam niko, samo još jedan odjek prihvatljive praznine, radujem se takvom stanju. Pokušavam da se ponosim osobom koja, u zavadi sa talentom za ravnotežu, isprobava vožnju dvotočkaša na zidu smrti. To je obična vašarska atrakcija, ali nimalo jednostavna za savladavanje. Jadno, ali korisno – moje telo je izgubilo sramnu težinu i više nema ničeg po čemu bih se izdvajala, recimo, na tom zidu ili u toj smrti.

Pretvaram se u prilagođeno biće kroz koje s lakoćom prolaze spoljne strahotne stvari. Ne zadržavaju se više u meni i rutinski, bežeći od nakazne stvarnosti, ponavljam: „To nisam ja. To prolazi kroz mene, ali nije deo mene. To nisam ja. To prolazi kroz mene, ali nije deo mene...” Nema više sudara i nema više onog jezivog osećaja izolovanosti. Moja suština vrišti, koga briga šta vrišti, jer to bude jedva čujan unutrašnji glas.

Samo još da čvrsto zaspim. Kako bi bilo lepo kad bih zaspala mirnim snom, nezasitim delom sebe. To uvek bude jedini izlaz kojeg se setim. Ovako gladnoj, moja bit se svetlošnim godinama udaljava. Ljuštura verifikovana kao ime i prezime pokušava da napipa nešto čvrsto i sigurno. Jedino što osećam pod vrhovima prstiju je beskrajna žudnja.

Sada je soba još hladnija. Negde na sredini je krevet. Bez baldahina, sa jasno vidljivim federima. Vreme prolazi, nikako da se uspavam. Pokušavam da programiram snove. Na mišiće prostirem pred spuštene kapke savršene građevine. Volim da u snu vidim raskošne kuće izrazito baroknih fasada. Ili one od kamena. Njih i budna želim da zagrlim. Verujem da nisu tako hladne kako se priča.

Iz lamperije, kojom je obloženo čitavo potkrovlje, čuje se grozno pucketanje. Pomešana sa šuštanjem televizora kome je kablovska zatajila. Onda se i to šuštanje pretvori mrak, a bele tačkice sa ekrana u tišinu. Lagano ustajem, osluškujem, ne bih li ustanovila skrovište tog nevidljivog stvora koji tako pucketeta i pucketeta. Možda je u ormaru proradio stari budilnik ili to krcka stari krevet u komšiluku.

Nije. Sve dopire iz lamperije. Prvi utisak retko kad vara. Kao da zvuk prati pokret. Htela bih da iz još veće blizine vidim taj sićušni pokret koji je potreban da bi se napravio tako isključiv zvuk. Ne uspevam. Vraćam se u krevet. Desna ruka, koja drži knjigu u pokušaju čitanja, uspavljuje se pre leve, mirno položene uz telo. Memljiv zadah, koji se uvukao u zidove poput anestetika, obavija mi pluća i dah postaje sporiji.

Kratak san je bogat slikama. Jedna se otvara na zidu desno, iznad kreveta na kojem u mome snu spava bračni par. Muškarac je znatno viši i snažniji od žene, ali ipak želi da spava kraj nje. Ili uopšte o tome i ne razmišlja. Ta slika iznad njegovog dela kreveta je živa, preteći živa. Stalno je u pokretu. Smenjuju se motivi starih majstora s vorholovskim portretima nekih drugih žena. Kao neophodna reklama velikom umetniku. Mislim da je on slikar.

Uokolo se pojavljuje još prilično ljudi dok on raskalašno leži, a žena pored njega mirno spava. Prvo nestaje njihova, rekla bih, pozitivna energija, a za koji minut i ono što je od njih ostalo. Udvojena tela sijaju nekim zlatnim sjajem. Dostojanstven kraj.

Želim da pobegnem, ali ne mogu. Nikako da pronađem dve iste cipele. San mi donosi čitavu ulicu cipela koje sam kupovala svih ovih godina. Valjda čovek bez pravih cipela ne može nikud. I sve su one lepe, ali ovako rasparene, potpuno su bezvredne.

Okrećem se. Vidim gomilu svećnjaka: od kovanog gvožđa sa listovima maslinovog drveta, slonovima sa uzdignutom surlom, vitkim mesinganim cevima – kao sa dvorca, samo umanjeni. Tu je i crnačka kraljica u obrednoj nošnji, izdeljana od ruke vrsnog majstora u Soko Banji. Ima uz sebe svog propisno nakićenog muškarca.

Zid sa otvorom i slikama, čije se kretanje i smer ne mogu predvideti, plaši me. On bi da me uvuče u sebe. Da me proguta i slepi kao sliku, možda lepu sliku, ali tu je kraj. Moja opna bi se pod pritiskom zauvek razvukla po površini, zaboravivši na svoju urođenu tro-dimenzionalnost. Pretvorila bih se tako u vid večnosti, zasnovan na prekidima, a ne kontinuitetu. Tako malo nedostaje da se to desi. Tako malo, samo da skoči tas na pijačnoj vagi, razbijanja malera radi.

Skačem i znam da moju lamperiju nešto razjeda. Moju prirodnu zaštitu od mraza i hladnoće. Uključujem svoju vezu sa svetom. Na forumu čitam da je puno ljudi sličnih iskustava. Ima i čudnih saveta: ućutkati sipce dezodoransom; spržiti ih uključenom mikrotalassnom pećnicom vrata uperenih ka izvoru zvuka; staviti sporno parče drveta u zamrzivač nekoliko sati... Kako doakati večno tom insektu snabdevenom specijalizovanim viličnim aparatom?

Odlučujem da ih uhvatim na delu odmah, u gluvo doba noći, kad je tiho. Uzmem stetoskop, prislonim na mesto odakle nazirem zvuk. Osluškujem. Pred očima mi se javlja njegov razvoj, od stovarišta, dok je još bio obična daska. Treba mi lupa da pronađem mikroskopske rupice tih malih drvojedaca koji kroz drvo prolaze kao kroz sir. Rastu i goje se određeni broj godina. Odrasli insekt nema tu šta da traži, on odleti u potrazi za nečim, kako to obično rade zrela stvorenja. I onda više ništa nije slučajno – ni što je šumar obeležio to drvo, ni što je u toj dasci larva sipca, niti što je taj sipac završio baš u mojoj lamperiji. Ne mogu da pronađem te mikroskopske rupice zrelosti.

Ustajem polako. Dodirujem meko drvo. Pipa se kao tvrdo, ali vi i ja znamo kolika je to praznina. Rukom grejem namučeni stomak. Oblačim se i izlazim van. Danas je ipak novi dan. Kad sunce prekrije sve, ništa više neće izgledati tako prazno i besmisleno. Iako sve čvrsto i sigurno pretvore u prah, sipci se uopšte ne vide jasno, ni u jednom stadijumu svog života. Samo se čuju, kao i moja glad koju osećam, evo i ovog divnog sunčanog dana.